

PRZYJEŹDŹAĆ (62) *vb impf*

-żdź- (30 + *kust*), -żdź-, -fzdz- (19), -zdz-, -sdz- (10), -zdź- (3).

-é- (9), -e- (5); -é- *JanNKar* (2); -e- *Mącz*, *ZawJeft*; -é- : -e- *SarnStat* (7:3); a *jasne*.

inf przyjeżdżać (8). ◇ *praes 1 sg* przyjeżdżam (2). ◇ *3 sg* przyjeżdża (1). ◇ *1 pl* przyjeżdżamy (1). ◇ *2 pl* przyjeżdżacie (2). ◇ *3 pl* przyjeżdżają (16). ◇ *praet 1 sg m* -m przyjeżdżał (2). ◇ *3 sg m* przyjeżdżał (7). *f* przyjeżdżała (1). ◇ *3 pl m pers* przyjeżdżali (13). ◇ *con 2 sg f* bodajże przyjeżdżała (1). ◇ *3 sg m by* przyjeżdżał (1). ◇ *3 pl m pers by* przyjeżdżali (2). ◇ *impers praet* przyjeżdżano (2). ◇ *fut* będzie przyjeżdżano (1). ◇ *part praes act* przyjeżdżając (2).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVII w.*

Przybywać, udawać się dokądś jadąc (lądem lub wodą); venire Vulg, PolAnt, JanStat; commeare Mącz; convenire, praesto esse Modrz; adesse, advehi, adventare Cn (62) : ZapWar 1525 nr 2344; Wiele Krolow y Książąt potym przyjeżdżáli/ Spráwie lie y vrodzie iey przypátrowáli. PudlDydo A2v.

przyjeżdżać do kogo (12): *gdy ná Dwor do was my Ziemiánie przyjeżdżamy/ radźcie o nas OrzRozm R2v; BielKron 126v, 128v, 428v; Ad eos mercatores saepe commeant, Często do nich krámárze przijeżdżayá. Mącz 217a; GórnDworz B8v; niektorem tez deputatom do siebie przijeżdzac kazal á odniego gotowe Decreta brali PaprUp I4; JanNKar C2 [2 r.]. Cf »przyjeżdżać w gościnę«, »przyjeżdżać w poselstwie«.*

przyjeżdżać od kogo (1): *miałto Moyzełza wložilem Schenfzmida [...] ieno że fnadz nie od Gdańfczan prziejeżdzał, ale od Olblążan KochList nlb 3.*

przyjeżdżać k(u) komu (3): *BielKron 165v; Potym przyjeżdżáli ku niey książętá wielkie/ żądaiąc iey áby im flubiłá HistRzym 105v, 102v.*

przyjeżdżać do czego [= aby uczestniczyć w czym] (1): *A do tákowego ćwiczenia/ godziłoby fię/ áby Woiewodowie/ Káłztellanowie/ Stároóstowie/ y inŹi tym podobni vrzędnicy/ ofobámi fwemi przyjeżdżáli: áby fię wŹytko pod zwierzchnościá/ á zwiętszá pilnościá džiało ModrzBaz 111v.*

przyjeżdżać dla czego [= w jakim celu] (2): *Ztądze potym do Włóch dla téyże náuki, y dla ięzyká Lácińlkiego [...] iáko do źródłá y do mátki z inŹyich narodów przyjeżdżano, y dotąd przyjeżdżájá JanNKar C2.*

przyjeżdżać na co [= aby wziąć w czymś udział] (6): *BielKron 450; po Leonie 9 Papiežu iefcze więcey w vporze fwym y odszczepieńŹwie twárdzieli iáko fkámieniáli Grekowie: iz mieyfćá žadnemu vpominániu Pápiełkiemu nie dáli/ áni ná Synody ná ktore częŹto przyzywáni byli/ przyjeżdżác/ á prawdę fwoię pokázác/ niechćieli. SkarJedn 253; GórnRozm F4v; Viná vŹtáwiona ná Bifkupy, Woiewody y Káłztelany: którzy ná Séymy Powiátowé nieprzyjeżdżaiá. SarnStat 29; Aby ci/ którzy wożá Sól in diftrictu Colomien^{um}. áby y flkádu niemieli/ áni przedawáli/ iedno w Kołomyiéy: á ludzie záś/ którzy ná targ przyjeżdżaiá/ máią v miefczan kupowác. SarnStat 1049, 152.*

przyjeżdżać na co [= w jakim celu] (1): *Przyjeżdżaiá vŹtháwicźnie z połnocnych žiem [...] ludzie dzicy na kupie do Grunlándiey BielKron 295.*

przyjeżdżać po co [= aby coś nabyć] (1): *Po ktorá Sol drudzy Nigrytowie bárzo czárni ludzie/ á frodzy y fzpátni przyjeżdżaiá BielKron 450.*

przyjeżdżać na czym (1): yakom ya nyeprzyyesdzal na wozye mayacz w nyem konya yednego na ymyenye yego na wolya bronysseswka do Gayv yego *ZapWar* 1525 nr 2344.

przyjeżdżać dokąd (18): *ZapWar* 1525 nr 2344; *Leop Gen* 41/57; *OrzRozm* R2v; Kupcy Tureccy ktore zowiemy Mángowie gdy tám przyjeżdżaią/ tárguią ziemię ná łokieć *BielKron* 268v, 291v, 437v, 446v; áby ták przyiechał ná plác [*dworzanin na turniej*]/ iákoby w podziwieniu był v wśzytkich [...]. Ku temu też y to przyložę/ áby oftátnim ná plác nie przyjeżdżał/ bo póspolicie ludzie/ pilniey pátrzą ná pirwże kthorzy wyiádą/ niż ná oftátnie *GórnDworz* I7v; *CzechEp* 18; *JanNKar* C2 [2 r.]; A tákowé Targowé brác ma [...] nie ináčyé: iedno iáko práwem póspolitym y zwyczáiem w mieściéch y w miálteczkach onych/ do których będzie przyieżdżano/ zwykło bydź brano. *SarnStat* 312, 295, 857, 871, 872, 1119, 1238.

przyjeżdżać skąd (13): A iż częłto półowie z woýká przyjeżdżáli powiádaiąc/ iż [...] *BielKron* 403v, 264; O wolnym przedawániu zboza zá gránice: y o wolnym kupowániu tych, którzy z cudzych ziem tu przyieżdżaią. *SarnStat* 295. Cf »z dalekich krain przyjeżdżać«, »przyjeżdżać z rozmaitych krain«.

przyjeżdżać którędy (3): Z obudwu Indiy/ z Etiopiey/ z Perfyiey morzem kupcy przyieżdżaią z drogiemi kupiámi. *BielKron* 264; Wielekroć tám Luzytani/ to iest Portugálczyicy ten kray złupili/ Aráby y s kupiámi pobieráli/ wodą przyieżdżaiąc. *BielKron* 449v, 446v.

cum inf (1): iż oná [*królowa Saba*] z dáleká przyieżdżála słuchác mądrości Sálomonowey *SkarKaz* 517b.

Ze zdaniem celowym (1): zewśzytkich ziemie przyieżdżáli [*Omnesque provinciae veniebant*] do Egiptu iżby kupowáli zboże ku żywności/ á głodu niecierpieli. *Leop Gen* 41/57.

W przeciwstawieniach: »przyjeżdżać ... wracać się, wyjeżdżać« (2): Węgierskim y Słádkim obywatelom będzie wolno z rzeczámi y z kupiámi którémikolwiek w tym czásie do królestwá náłżego przyieżdżác/ y z królestwá z inémi którémikolwiek rzeczámi przez wśzelkiéy trudności do domów fwych łie wrácác *SarnStat* 1238; z nich [*sejmów*] z więłszym rozwaśnieniem wyieżdżacie/ niżli przyieżdżacie. *SkarKazSej* 673a.

Fraza: »bodajże zdrow przyjeżdżał« [*formuła powitania*] (1): Potym Tobith przyłtápiwłzy do Sary niewiałtki fwey/ pozdrowił ią/ mowiac/ bodajże zdrowá przyieżdżála miła corko [*Venias sana filia*]/ niechayże będzie błogółáwiony Bog ktory cię do nas przywiódł *BudBib Tob* 11/15.

Zwroty: »z dalekich krain (a. narodow), z daleka przyjeżdżać« (3:1): *BielKron* 165v, 291v; *SkarKaz* 517b; Przeto z dálekich kráin przyieżdżano/ Chcąc łie przypátrzyć iey [*królowy duńskiey*] zbytniey głádkości *KochSz* A2v.

»[do kogo dokąd] w gościnę przyjeżdżać« (1): ysz przodkowie naschi Czarzi [...] do wyełkyego xyedza Wytolta y do wyełkyego Czymierza do wyełkyego panstwa, wyełkyego Xyáłtwa Lythewłkiego wgołtzyne przyełdzaly. *LibLeg* 10/95.

»przyjeżdżać z kupiami, [dokąd] po kupiectwie« [*szyk zmienny*] (3:1): Przy ieżierze Kitay/ ludźie łá czarni/ mowy dżiwney przyieżdżaią s kupiámi/ máią Perły/ kámienie/ Korale/ Gágátki y ine *BielKron* 433v; Przyieżdżaią do Rygi z rozmaitych krain po kupiectwie *BielKron* 437v, 264; *SarnStat* 1238.

»przyjeżdżać [do kogo] w poselstwie« (2): yakom ya namniyfchi fluzebnyk. Czessarza ye⁸⁰ M. Tureckiego przyjezdzał do v. k.m. wpoſfelſtwy wkrziwdach poddanich yego Czefſarſkiej M. Zamkv Oczakowſkiego *LibLeg* 11/106v; *StryjKron* 135.

»przyjeżdżać z rozmaitych krain, ze wszystkich (a. roznych) ziem(ic)« [szyk zmienny] (4:2): *Leop Gen* 41/57; Przyjeżdżali też tam do niego [do Aleksandra do Babilonu] z rozmaitych krain poſłowie ſkárząc ſie ná iego przełożone *BielKron* 126v, 128v, 437v [2 r.]; *Górndworz* D4.

Szereg: »przyjeżdżać i przychodzić« (2): żaden tak ná Séymiku obiérania Sędziów/ iáko y ná mieyſce gdzie ſądy będą ſprawowane/ áby nie śmiał przyjeżdżać y przychodzić zbroynie *SarnStat* 857, 871.

a. *Podjeżdżać, zbliżyć się (jadąc lub płynąc); propius accedere, adequitare Calep* (5) :

przyjeżdżać do czego (1): iż ſniey [wieży w Aleksandrii] widać ná morze dwie ſcie mil láternę z ogniem/ przez którą ſie żeglarze znaczą gdy do portu przyjeżdżaią. *BielKron* 270v.

przyjeżdżać [ku komu], ku czemu (3): *BielKron* 344v, 434v; A gdy iuż [Saul] iechał w drogę/ przythreſiło ſie iż przyjeżdżał ku onemu Dámáſzkowi. A náthychmiał go wneth obiáſniłá ſwiátłość z niebá. A gdy vpadł ná zyemię/ vſłyſzał głos *RejPos* 282v; [[*Florenc chcący porwać królewne sprzed namiotu*] z tą myślą kniey przyjeżdżaiąc/ á boiąc ſie by mu pod namiot nieuſtápiłá/ czynił iákoby iuż kniey z koniá chciał *HistOtton* 58v].

Zwrot: »przyjeżdżać blisko« (1): Adequito – Nadiezdżam, Prziiezdżam blisko. *Calep* 23a.

b. *Jechać, przybywać z powrotem [w tym: skąd (4)]* (5) : iż ſláchtá [włoſka] zacna/ poleruiąc rozumy ſwoie/ wynáyduie ná bieliedzie gry rozumne/ y tych vżywa: záprawdę W.M. by to przyſthało/ kthorzy ſwiežo z Włoch przyjezdżacie/ nie zániechywáć thych dobrych zwyczáiow *Górndworz* B8v; *ZawJeft* 20; Kmieć gdy gnoy ná pole woži/ lepiej z polá dármo nie przyjeżdżać/ ma zá káżdym rázem przywieſć kilká kámieni *GostGosp* 34; *CiekPotr* 66.

przyjeżdżać dokąd (1): [Skanderbeg] wſzędzie Ierzyká Deſpotá/ ácz nie zchucią/ poráził/ á do Andrynopolá przyjeżdżał po porážce [= zadaniu kłęski] *BielKron* 242v.

Formacje współrdzenne cf JECHAĆ.

Cf PRZYJEŹDŹAJĄCY

AN, ZCh